

מידעון קורס פיזיותרפיה וסטיבולרית

2026, 17, 3 - נובמבר 2026 + 22, 8, 1 - דצמבר 2026
מרכז המכונים, מכבי שירותי בריאות – גרנד קניון, חיפה

רקע:

קורס מבוסס-ראיות זה מיועד לפיזיותרפיסטים המעוניינים לאבחן ולטפל באנשים עם סחרחורת וליקויי שווי משקל שמקורם במערכת הווסטיבולרית, ובהפרעות באינטגרציה בין המערכת הווסטיבולרית למערכות גוף שונות. הקורס הנוכחי מציג את גישות הטיפול העדכניות ביותר בתחום השיקום הווסטיבולרי בדגש קליני, ומותאם לסביבות העבודה של הפיזיותרפיסט בישראל.

מטרות:

- המשתתף יכיר ויבין את תפקוד האוזן הפנימית והמערכת הווסטיבולרית במצב תקין ובמצבי חולי – נירואנטומיה וניורופיזיולוגיה
- המשתתף ילמד כיצד לאבחן הפרעות וסטיבולריות לפי היסטוריה רפואית וממצאי בדיקה קלינית
- המשתתף יכיר את בדיקות המעבדה הרלוונטיות
- המשתתף ידע לבצע אבחנה מبدלת והפנייה לגורמים רפואיים שונים לפי הצורך
- המשתתף ילמד ויתרגל דרכי טיפול יעילות בתסמינים הנפוצים של הפרעות האוזן הפנימית במטרה להחזיר את המטופל לתפקוד יומיומי אופטימלי

קהל יעד:

הקורס מיועד לפיזיותרפיסטים מוסמכים בעלי רישיון ממשד הבריאות.

דרישות הקורס:

- ידע מקדים - ללא רקע קודם או פיזיותרפיסטים שהוכשרו בשיקום וסטיבולרי עד שנת 2015
- על המשתתפים לקרוא מאמרי חומר רקע שיועברו להם במייל לפני ההרצאות
- **תרגול מעשי דורש מגע יד בין משתתפי הקורס**
- יינתן ציון עובר בבחינה בסוף קורס

היקף הקורס: 42 שעות לימוד.

מספר משתתפים: פתיחת הקורס מותנת במינימום של 20 משתתפים ומוגבלת במספר של 24 משתתפים.

מקום: מרכז המכונים, מכבי שירותי בריאות – גרנד קניון, חיפה

תאריכים: 2026, 17, 3 - נובמבר 2026

2026, 8, 1 - דצמבר 2026

שעות: 8:30 - 15:30

עלות למשתתף: עלות לחבר 2,300 ₪

עלות ללא חבר 3,300 ₪

תנאים לקבלת תעודה:

חובת נוכחות של 100% מהמפגשים
עמידה במטלות הנדרשות.

* במהלך הקורס תוצב עמדת שתיה חמה (מזון באחריות המשתתפים).

* לזכאים תשלח תעודה באימייל בפורמט PDF

מרצה:

משה (מוש) אהרוני - פיזיותרפיסט מוסמך (M.Sc.PT), דוקטורנט וחוקר למידה מוטורית בחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת חיפה עם רישיון בישראל ובמדינת ניו יורק. מטפל ומאבחן בוורטיגו, סחרחורת והפרעות שווי משקל; בעל ידע נרחב בתפקוד המערכת הווסטיבולרית שנרכש בארה"ב ובאירופה אצל טובי המומחים בעולם בתחום וניסיון כמתרגל בקורסים של מומחים אלה.

תואר ראשון ושני בהצטיינות מהחוג לפיזיותרפיה באוניברסיטת חיפה.

מטפל בקליניקה פרטית בחיפה ובתל-אביב ומכשיר פיזיותרפיסטים בתחום השיקום הווסטיבולרי במגוון מסגרות; מייעץ לחברות בתחום הביו-טק, משמש מנטור מקצועי בתוכניות הכשרה בביה"ח רמב"ם ופקולטה להנדסה ביו-רפואית בטכניון, מפרסם מאמרים מקצועיים וסוקר בכתב העת הבינלאומי Journal of Vestibular Research ובכתב העת הישראלי "הרפואה". בעבר חבר ועד בהנהלת העמותה לקידום הפיזיותרפיה ובאגודה הישראלית לפסיכוסומטיקה. משמש כיום כיו"ר קבוצת העניין הווסטיבולרית. בנוסף עובד ומודרך כפסיכותרפיסט במרכז CBT בחיפה ומטפל בנוירופידבק וביופידבק.

דרכי ההוראה בקורס: הקורס הינו פרונטלי, וכולל לימודי תיאוריה, תרגול מעשי, צפייה במטופלים, תיאורי מקרה קליניים ובחינת סיכום.

פירוט תכני הקורס:

תאריך	שעה	נושא	מרצה
מפגש 1 3/11/2026	8:30 - 10:00	דברי פתיחה ותוכנית הקורס	משה אהרוני
		אנטומיה ופיזיולוגיה	
	10:00-10:15	הפסקה	
	10:15-11.45	אנטומיה ופיזיולוגיה – המשך	
	11:45-12:15	הפסקה	
	12.15-13.45	חקר תנועות עיניים	
	13:45-14:00	הפסקה	
	14:00-15.30	בדיקה אוקולומוטורית +תרגול	
מפגש 2	8:30-10:00	ראיון ומדדים אובייקטיביים להערכת החולה המסוחרר	משה אהרוני
	10:00-10:15	הפסקה	

	שווי משקל בהליכה ועמידה - תרגול מעשי	10:15-11.45	17/11/2026
	הפסקה	11:45-12:15	
	הפרעות באיבר וסטיבולרי פריפרי	12.15-13.45	
	הפסקה	13:45-14:00	
	הפרעות באיבר וסטיבולרי פריפרי - המשך	14:00-15.30	
משה אהרוני	רציונל וטיפול בא-סימטריה וסטיבולרית (ייצוב מבט, שווי משקל, התרגלות)	8:30-10:00	מפגש 3 24/11/2026
	הפסקה	10:00-10:15	
	תרגול מעשי/תיאור מקרה	10:15-11.45	
	הפסקה	11:45-12:15	
	אבחון BPPV - תעלות ורטיקליות/ צפייה ודין באבחון וטיפול במטופל	12.15-13.45	
	הפסקה	13:45-14:00	
משה אהרוני	טיפול ב-BPPV של תעלות ורטיקליות	8:30-10:00	מפגש 4 1/12/2026
	הפסקה	10:00-10:15	
	אבחון וטיפול ב-BPPV של תעלה הוריזונטלית	10:15-11.45	
	הפסקה	11:45-12:15	
	צפייה ודין באבחון וטיפול במטופל	12.15-13.45	
	הפסקה	13:45-14:00	
	תרגול מעשי/תיאור מקרה	14:00-15.30	
משה אהרוני	בדיקות מעבדה וסטיבולריות	8:30-10:00	מפגש 5 8/12/2026
	הפסקה	10:00-10:15	
	אבחנה מبدלת, דגלים אדומים/הפרעות מרכזיות	10:15-11.45	
	הפסקה	11:45-12:15	
	המשך אבחנה מبدלת, דגלים אדומים/הפרעות מרכזיות + תרגול	12.15-13.45	
	הפסקה	13:45-14:00	
משה אהרוני	שאלות חזרה ותיאור מקרה/ צפייה ודין באבחון וטיפול במטופל	14:00-15.30	מפגש 6 22/12/2026
	סחרחורות ממקור לא וסטיבולרי	8:30-10:00	
	הפסקה	10:00-10:15	
	תרגול מעשי/תיאור מקרה	10:15-11.45	
	הפסקה	11:45-12:15	
	בחינה מסכמת	12.15-13.45	
	הפסקה	13:45-14:00	
	בחינה מסכמת - המשך	14:00-15.30	
סיכום קורס			

ביבליוגרפיה:

- Bhattacharyya, N., Gubbels, S. P., Schwartz, S. R., Edlow, J. A., El-Kashlan, H., Fife, T., ... & Seidman, M. D. (2017). Clinical practice guideline: benign paroxysmal positional vertigo (update). *Otolaryngology–Head and Neck Surgery*, 156(3_suppl), S1-S47.
- Brandt, T., Strupp, M., & Dieterich, M. (2016). Vestibular paroxysmia: a treatable neurovascular cross-compression syndrome. *Journal of neurology*, 263(1), 90-96.

- BÜki, B., Simon, L., Garab, S., Lundberg, Y. W., Jünger, H., & Straumann, D. (2011). Sitting-up vertigo and trunk retropulsion in patients with benign positional vertigo but without positional nystagmus. *Journal of neurology, neurosurgery, and psychiatry*, 82(1), 98–104.
- BÜki B. (2014). Benign paroxysmal positional vertigo--toward new definitions. *Otology & neurotology : official publication of the American Otological Society, American Neurotology Society [and] European Academy of Otology and Neurotology*, 35(2), 323–328.
- BÜki, B., Mandalà, M., & Nuti, D. (2014). Typical and atypical benign paroxysmal positional vertigo: literature review and new theoretical considerations. *Journal of vestibular research : equilibrium & orientation*, 24(5-6), 415–423.
- Cha, Y. H., Baloh, R. W., Cho, C., Magnusson, M., Song, J. J., Strupp, M., ... & Staab, J. P. (2020). Mal de débarquement syndrome diagnostic criteria: Consensus document of the Classification Committee of the Barany Society. *Journal of Vestibular Research*, 30(5), 285-293.
- Clendaniel, R. A. (2010). The effects of habituation and gaze-stability exercises in the treatment of unilateral vestibular hypofunction--preliminary results. *Journal of neurologic physical therapy: JNPT*, 34(2), 111.
- Cohen-Shwartz, Yafit, Nechemya, Yael, and Kalron, Alon. (2020) Canalith Repositioning Procedure Improves Gait and Static Balance in People with Posterior Semicircular Canal Benign Paroxysmal Positional Vertigo. *Journal of Vestibular Research*, 30(5), 335 – 343.
- Deveze, A., Bernard-Demanze, L., Xavier, F., Lavieille, J. P., & Elziere, M. (2014). Vestibular compensation and vestibular rehabilitation. Current concepts and new trends. *Neurophysiologie Clinique/Clinical Neurophysiology*, 44(1), 49-57.
- Dieterich, M., Obermann, M., & Celebisoy, N. (2016). Vestibular migraine: the most frequent entity of episodic vertigo. *Journal of neurology*, 263(1), 82-89.
- Edlow, J. A., & Newman-Toker, D. (2016). Using the Physical Examination to Diagnose Patients with Acute Dizziness and Vertigo. *The Journal of emergency medicine*, 50(4), 617–628. <https://doi.org/10.1016/j.jemermed.2015.10.040>
- Edlow, J. A., & Newman-Toker, D. E. (2015). Medical and nonstroke neurologic causes of acute, continuous vestibular symptoms. *Neurologic clinics*, 33(3), 699-716.
- Eggers, S. D., Bisdorff, A., Von Brevern, M., Zee, D. S., Kim, J. S., Perez-Fernandez, N., ... & Newman-Toker, D. E. (2019). Classification of vestibular signs and examination techniques: nystagmus and nystagmus-like movements. *Journal of Vestibular Research*, 29(2-3), 57-87.
- Foster, C. A., Zaccaro, K., & Strong, D. (2012). Canal conversion and reentry: a risk of Dix-Hallpike during canalith repositioning procedures. *Otology & neurotology : official publication of the American Otological Society, American Neurotology Society [and] European Academy of Otology and Neurotology*, 33(2), 199–203.
- Freeman, L., Gera, G., Horak, F. B., Blackinton, M. T., Besch, M., & King, L. (2017). Instrumented Test of Sensory Integration for Balance: A Validation Study. *Journal of geriatric physical therapy*.
- Gold, D. R., Morris, L., Kheradmand, A., & Schubert, M. C. (2014). Repositioning maneuvers for benign paroxysmal positional vertigo. *Current treatment options in neurology*, 16(8), 307.
- Hain, T. C., & Cherchi, M. Mal de débarquement syndrome. *Handbook of clinical neurology*. 2016: 137, 391-395.
- Hall, C. D., Herdman, S. J., Whitney, S. L., Anson, E. R., Carender, W. J., Hoppes, C. W., Cass, S. P., Christy, J. B., Cohen, H. S., Fife, T. D., Furman, J. M., Shepard, N. T., Clendaniel, R. A., Dishman, J. D., Goebel, J. A., Meldrum, D., Ryan, C., Wallace, R. L., & Woodward, N. J. (2022). Vestibular Rehabilitation for Peripheral Vestibular Hypofunction: An Updated Clinical Practice Guideline From the Academy of Neurologic Physical Therapy of the American Physical Therapy Association. *Journal of neurologic physical therapy : JNPT*, 46(2), 118–177.
- Halmagyi, G. M., Weber, K. P., & Curthoys, I. S. (2010). Vestibular function after acute vestibular neuritis. *Restorative neurology and neuroscience*, 28(1), 37-46.
- Herdman, S. J., & Clendaniel, R. *Vestibular rehabilitation*. FA Davis, 2014: 59-495
- Hickman, S. J., Raoof, N., McLean, R. J., & Gottlob, I. (2014). Vision and multiple sclerosis. *Multiple sclerosis and related disorders*, 3(1), 3-16.
- Kattah, J. C., & Newman-Toker, D. E. (2022). Video-oculography to guide neuroimaging for dizziness and vertigo. *JAMA Otolaryngology–Head & Neck Surgery*, 148(5), 474-475.
- Kim, J. S., Newman-Toker, D. E., Kerber, K. A., Jahn, K., Bertholon, P., Waterston, J., ... & Strupp, M. (2022). Vascular vertigo and dizziness: Diagnostic criteria. *Journal of Vestibular Research*, (Preprint), 1-18.

- Kim, C. H., Kim, M. B., & Ban, J. H. (2014). Persistent geotropic direction-changing positional nystagmus with a null plane: The light cupula. *The Laryngoscope*, 124(1).
- Kim, J. S., Oh, S. Y., Lee, S. H., Kang, J. H., Kim, D. U., Jeong, S. H., ... & Kim, H. J. (2012). Randomized clinical trial for geotropic horizontal canal benign paroxysmal positional vertigo. *Neurology*, 79(7), 700-707.
- Kim, H. A., Park, S. W., Kim, J., Kang, B. G., Lee, J., Han, B. I., ... & Lee, H. (2017). Efficacy of mastoid oscillation and the Gufoni maneuver for treating apogeotropic horizontal benign positional vertigo: a randomized controlled study. *Journal of neurology*, 264(5), 848-855.
- Lempert, T., Olesen, J., Furman, J., Waterston, J., Seemungal, B., Carey, J., Bisdorff, A., Versino, M., Evers, S., Kheradmand, A., & Newman-Toker, D. (2022). Vestibular migraine: Diagnostic criteria1. *Journal of vestibular research : equilibrium & orientation*, 32(1), 1–6.
- Li, J., Guo, P., Tian, S., Li, K., & Zhang, H. (2015). Quick repositioning maneuver for horizontal semicircular canal benign paroxysmal positional vertigo. *Journal of Otolaryngology*, 10(3), 115-117.
- Liu, Y., Wang, W., Zhang, A. B., Bai, X., & Zhang, S. (2016). Epley and Semont maneuvers for posterior canal benign paroxysmal positional vertigo: A network meta-analysis. *The Laryngoscope*, 126(4), 951-955.
- Lopez-Escamez, J. A., Carey, J., Chung, W. H., Goebel, J. A., Magnusson, M., Mandalà, M., ... Bisdorff, A. (2015). Diagnostic criteria for Menière's disease. *Journal of Vestibular Research: Equilibrium and Orientation*, 25(1), 1-7.
- Lucieer, F., Vonk, P., Guinand, N., Stokroos, R., Kingma, H., & van de Berg, R. (2016). Bilateral vestibular hypofunction: insights in etiologies, clinical subtypes, and diagnostics. *Frontiers in neurology*, 7.
- Mandala, M., Peppone, E., Santoro, G. P., Cambi, J., Casani, A., Faralli, M., ... & Vannucchi, P. (2013). Double-blind randomized trial on the efficacy of the Gufoni maneuver for treatment of lateral canal BPPV. *The Laryngoscope*, 123(7), 1782-1786.
- Martellucci, S., Malara, P., Castellucci, A., Pecci, R., Giannoni, B., Marcelli, V., Scarpa, A., Cassandro, E., Quagliari, S., Manfrin, M. L., Rebecchi, E., Armato, E., Comacchio, F., Mion, M., Attanasio, G., Ralli, M., Greco, A., de Vincentiis, M., Botti, C., Savoldi, L., ... Asprella Libonati, G. (2020). Upright BPPV Protocol: Feasibility of a New Diagnostic Paradigm for Lateral Semicircular Canal Benign Paroxysmal Positional Vertigo Compared to Standard Diagnostic Maneuvers. *Frontiers in neurology*, 11, 578305. <https://doi.org/10.3389/fneur.2020.578305>
- McDonnell, M. N., & Hillier, S. L. (2015). Vestibular rehabilitation for unilateral peripheral vestibular dysfunction. *The Cochrane Library*.
- Navi, B. B., Kamel, H., Shah, M. P., Grossman, A. W., Wong, C., Poisson, S. N., ... & Kim, A. S. (2012, November). Rate and predictors of serious neurologic causes of dizziness in the emergency department. In *Mayo Clinic Proceedings* (Vol. 87, No. 11, pp. 1080-1088). Elsevier.
- Newman-Toker, D. E., Hsieh, Y. H., Camargo, C. A., Pelletier, A. J., Butchy, G. T., & Edlow, J. A. (2008, July). Spectrum of dizziness visits to US emergency departments: cross-sectional analysis from a nationally representative sample. In *Mayo Clinic Proceedings* (Vol. 83, No. 7, pp. 765-775). Elsevier.
- Ombergen, A., Rompaey, V., Maes, L. K., Heyning, P. H., & Wuyts, F. L. (2016). Mal de débarquement syndrome: a systematic review. *Journal of neurology*, 263(5), 843-854.
- Parham, K. (2014). Benign paroxysmal positional vertigo: an integrated perspective. *Advances in Otolaryngology*, 2014.
- Popkirov S, Staab JP, Stone J. (2018) Persistent postural-perceptual dizziness (PPPD): a common, characteristic and treatable cause of chronic dizziness. *Pract Neurol*.18, 5–13
- Pula, J. H., Newman-Toker, D. E., & Kattah, J. C. (2013). Multiple sclerosis as a cause of the acute vestibular syndrome. *Journal of neurology*, 260(6), 1649-1654.
- Reinink, H., Wegner, I., Stegeman, I., & Grolman, W. (2014). Rapid systematic review of repeated application of the epley maneuver for treating posterior BPPV. *Otolaryngology--Head and Neck Surgery*, 151(3), 399-406.
- Staab, J. P., Eckhardt-Henn, A., Horii, A., Jacob, R., Strupp, M., & Brandt, T. (2016). Diagnostic criteria for persistent postural-perceptual dizziness (PPPD): Consensus document of the Committee for the Classification of Vestibular Disorders of the Bárány Society. *J Vest Res*.
- Strupp, M., Bisdorff, A., Furman, J., Hornibrook, J., Jahn, K., Maire, R., ... & Magnusson, M. (2022). Acute unilateral vestibulopathy/ vestibular neuritis: Diagnostic criteria. *Journal of vestibular research: equilibrium & orientation*, 32(5), 389-406.
- Strupp Michael, Goldschagg Nicolina, Vinck Anne-Sophie, Bayer Otmar, Vandebroek Sebastian, Salerni Lorenzo, Hennig Anita, Obrist Dominik, Mandalà Marco. (2021) BPPV: Comparison of the SémontPLUS With the Sémont Maneuver: A Prospective Randomized Trial. *Frontiers in Neurology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fneur.2021.652573>

- Strupp, M., Feil, K., Dieterich, M., & Brandt, T. (2016). Bilateral vestibulopathy. *Handb Clin Neurol*, 137, 235-240.
- Vitkovic, J., Winoto, A., Rance, G., Dowell, R., & Paine, M. (2013). Vestibular rehabilitation outcomes in patients with and without vestibular migraine. *Journal of neurology*, 260(12), 3039-3048.
- Ward, B. K., Agrawal, Y., Hoffman, H. J., Carey, J. P., & Della Santina, C. C. (2013). Prevalence and impact of bilateral vestibular hypofunction: results from the 2008 US National Health Interview Survey. *JAMA Otolaryngology-Head & Neck Surgery*, 139(8), 803-810.
- Ward, B. K., Carey, J. P., & Minor, L. B. (2017). Superior Canal Dehiscence Syndrome: Lessons from the First 20 Years. *Frontiers in neurology*, 8.
- Whalley, M. G., & Cane, D. A. (2017). A cognitive-behavioral model of persistent postural-perceptual dizziness. *Cognitive and Behavioral Practice*, 24(1), 72-89.